

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача свята.

Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянтам бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Для заграшчы удван даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Нацыянальным фронтам

У папярэднім нумары нашае газэты мы ўжо адзначылі заданьні самаўрадаў. Ужо з таго невялікага артыкулу можна праканацца, што значэньне самаўрадаў для нашай цяжкай сучаснасьці — надта вялікае. Дык ясна, каб выконваць вялікія заданьні самаўрадаў трэба перадусім, каб выканаўцы былі пранікнуты прыхільным пачуцьцем да справы, а праўдзівей кажучы, да таго, для каго гэтая справа творыцца. Пішучы гэта я маю на думцы, што самаўрад на беларускіх землях, павінен быць такім, які стаў-бы на нацыянальным беларускім грунце, бо толькі гэтакі самаўрад можа пранікнуць прыхільным пачуцьцем да самаўрадавых справаў нашага народу і будзе працаваць на яго карысьць.

Калі гэтак, дык паўстае пытаньне з каго павінен складацца самаўрад? Ясна, што з Беларусаў. Ставіць такое пытаньне і адказваць на яго прыходзіцца дзеля таго, што ў шмат мясцовасьцях, ня глядзячы на тое, што жыхарства зьяўляецца ў значным ліку беларускім сялянствам, у самаўрадах засядаюць абшарнікі ды асаднікі. Пры цяперашніх выбарах, калі яны толькі адбудуцца, гэтага не павінна быць. Цяпер самаўрад павінен быць нашым, дык і трэба ісьці на выбары нацыянальным фронтам. У валасным самаўрадзе павінен быць Беларус-селянін, а не якіколы прыблуда асаднік, ці зубр-абшарнік. Гэта мусіць памятаць сялянства і ўсімі магчымымі спосабамі імкнуцца здзейсьніць гэта, разумеючы, што толькі самі, а ня хто іншы ўпарадкуем самаўрадавую гаспадарку.

Праўда, калі толькі распачнуцца выбары да самаўрадаў, дык адміністрацыя будзе ставіць усялякія перашкоды. У гэтым мы ўжо пераканаліся, але-ж трэба быць станоўкімі, ня трэба ісьці ні на якія кампрамісы, ні на якую згоду з чужацкімі элемэнтамі і не рабіць ніякіх уступак асаднікам ды абшарнікам. Трэба паказаць сваю волю і дамагацца свайго права. І калі мы, вядучы сваю лінію, вытрываем, дык нашы валадары будуць змушаны лічыцца з намі, бо ня будуць мець магчымасьці ігнараваць нашы правы і крыўдзіць нас.

Калі мы пойдзем на вабары да валасных самаўрадаў беларускім нацыянальным фронтам усе разам, але бяз здраднікаў і правядзём у самаўрады сваіх людзей, дык магчыма, што ўлады пастараюцца ўняважніць гэтыя выбары і будуць шукаць спосабу отварыць „свой“ самаўрад. Дык і няхай робяць гэтак, тагды мы будзем знаць, што права наша, якое прыслугоўвае нам паводле міжнародных абавязаньняў, якія польская ўлада дала і на падставе якіх збудавала сваю канстытуцыю,—самою-ж уладаю

Праграма і тактыка

Усім добра ведама аб тых рэпрэсыях і аб тых варожых адносінах ураду якія прыходзіліся і прыходзіцца дазваць арганізацыі Беларускага Сялянскага Саюзу. Аднак-жа „Нашы Праўды“ маюць адвагу прыпісаць Сял. Саюзу нейкую ўгоду. Але-ж чаго, як ня хлусні і манлівае зьяві можна чакаць ад газэты кіраўнікі якое ведаюць як падмалёўваюцца „на-чырвана ведамыя жанчыны, што на вечарох выходзяць з ведамай мэтай на вуліцы места“?.. Аб гэтым сьведчыць артыкул „Праграмы і партыі“ зьмешчаны ў № 17 „Нашае Праўды“.

І вось, аўтар гэтага артыкулу які, як відаць з яго зацемкі, добра знаёмы з тактыкай вулічных жанчын, прызнаўшы, што праграма Сял. Саюзу мала розніцца ад праграмы Грамады, убачыўшы у кіраўнікоў Сял. Саюзу няшчырасць і нахіл да угоды, гавора, што „тыя лезунгі, якія абвештаюць іхнія (значы Сял. Саюзу) праграмы, могуць быць здзейсьнены толькі шляхам барацьбы з арганізаваных масаў сялян і работнікаў“.

Прызнаючы слухнасьць прыточаных слоў і прыймаючы іх за сьвятую праўду, мы ведаем і другую праўду: а гэта тое, што каб здзейсьніць тыя лезунгі, якія напісаны ў праграме трэба мець магчымасьць і сродкі. Але-ж на вялікі жалі мы мусім прызнацца, што гэтых дзевяць рэчаў у нас няма.

Дык вось чаму чытаючы „залатыя словы“ „Нашае Праўды“ мы проста ўдешыліся, ну думаем аўтар, які зразумеў гэтак ясна беларускую справу, зараз-жа цакажа нам шлях да здабыцьця патрэбных Беларусам рэчаў!.. Аж-но, прышлося расчаравацца, бо далей замест якіх-колы канкрэтных прапановаў, аўтар пачаў прычапляць Сялянск. Саюзу новыя і новыя пасквілі.

А калі гэтак, дык акурат „Наша Праўда“ робіць тое, што пріпісвае нам. А іменная сіліцца разьбіць адзіны беларускі нацыянальна-незалежніцкі фронт, а гэтым самым аслабіць вызвольны рух. Бо навошта-ж сыпаць дакоры і наганы іншым у тым, чаго сам ня робіш, а іменная: чаму-ж кіраўнік „Нашае Праўды“ не вядзе барацьбы з урадам, а ўвесь час „бомбардуе“ сваіх-жа Беларусаў! Ён-жа

пагвалчана. А гэта будзе самой уладзе не карысна, бо яна будзе што-раз больш траціць гэтым свой дзяржаўны аўтарытэт. З тою ўладаю, якая пагвалчвае правы свайго народу і не выканаўвае дадзеных і прызнаных ёю міжнародных абавязаньняў, ніхто ня лічыцца і не давярае ёй.

І калі да гэтых часоў Польшча не давала нам самаўрадаў, дык гэта, улучнасьці з іншымі ненармальнасьцямі, пэўна значна прычынілася да таго, што Польшча ніяк ня можа атрымаць замежную пазыку на карысных для сябе варунках.

Апрача тага самаўрадавая цяперашняя гаспадарка, якую вяла і вядзе адміністрацыйная ўлада пхае гаспадарчае жыцьцё нашага краю на бераг бяздоньніцы. Чым даўжэй трывала-б урадавае кіраўніцтва самаўрадам, тым больш край наш запада-

ведае тактыку барацьбы, мае на гэта 120 тысячную армію?!

Вось дзе загадка!

Наперад ведаем, што „Наша Праўда“ на гэта можа адказаць: Грамада ня можа васьці барацьбу, бо зьліквідавана, пабіта. Калі гэтак, дык мы пазволім паставіць ізноў пытаньне: чаму-ж гэта сталася? А таму, што ў арганізаванай Грамадзе ўсе апіралася на мыльныя пузыры, не на арганізацыі, а на рэгістрацыі тых, якія жадалі падзяліць яшчэ не здабытыя трафэі. Дык вось чаму „вялікі чалавек“, як называлі Грамаду яе кіраўнікі, 100 тысячная армія „сьведмых сялян і работнікаў“ (як рэкламавалі папярэдніцы „Нашае Праўды“), ад аднаго „росчарку“ міністэрскага яра зляжыла сваё аружжа, (здаючы чырвоныя білеты на пастарункі) і выдала ў палон увесь камандны свой склад.

Разумеючы ўсе гэта ад пачатку, мы вядзем падгатаваўчую працу, мы імкнемся даць масам такую сьведамасць, якая-б гартавала іх у барацьбе за свае правы, якая-б сталася праўдным аружжам цвёрдым як сталь. Але-ж гэтай нашай працы, відаць зусім сьведома, у перападзе за тое, што з наступленьнем сьведамасьці кончыцца магчымасьць баламуцтва, ставіць перашкоды „беспартыйная“ „Наша Праўда, а праўдзівей кажучы яе кіраўнік. Але чаму-ж гэта ўкараючы нас у бяздзейнасьці, маючы магчымасьць на дзейнасьць кіраўнік „Нашае Праўды“ замест таго, каб атакаваць запраўднага ворага з выгаднае пазыцыі—„бомбардуе“ нас Беларусаў згуртаваных каля Беларускага Сял. Саюзу як нацыянальнай незалежніцкай арганізацыі?

Чаму-ж „Н. П.“ не змагаецца з паўлюквічаўшчынай і умястоўшчынай з іх урадовымі арганізмамі, а пераважна з незалежніцкім сялянскім кірункам? Гэтыя пытаньні не патрабуюць адказу. Усім ясна, што усе гэтыя тры кірункі ідуць проці незалежнага сялянскага быту. Як „Наша Праўда“ так і „Бел. Слова“ і „Бел. Дзень“ хочучь трымаць нашае сялянства ў цемры, у дезарганізацыі, каб чужая ўлада магла лёгка выкарыстаўваць працу мазольных сялянскіх рук. Але гэтая праца ім не ўдаецца. Сялянства пайшло сьведама, каб бел-чырвона-белы сыяг сапраўды сялянскай арганізацыі—Беларускага Сялянскага Саюзу падняць высока.

баў-бы ў галіту і бясспраўе, а гэта магло-б выклікаць вельмі небяспечныя для ўлады падзеі.

Вось гэтыя доказы ненармальнага зьявішчаў можа і змусілі польскі ўрад прыхіліцца да неабходнасьці выбару валасных і наагул усіх самаўрадаў і калі ён правядзе іх па старой сыстэме, дык нічога гэтым не напавіць.

Канчаючы наш артыкул мы яшчэ раз вяртаемся да аснаўнае яго тэмы і кажам, што на выбары да валасных самаўрадаў наша беларускае сялянства павінна ісьці нацыянальным фронтам. Наша сялянства павінна вырваць самаўрады з рук асаднікаў і абшарнікаў, якія кіруюць да гэтых часоў самаўрадавай гаспадаркай.

ВЫБАРЫ Ў САМАЎРАДЫ.

Сьпісак № 1.

У нядзелю 5-га чэрвеня на рукі Галоўнага выбарнага Камісара гр. Лучынскага быў паддзены сьпісак кандыдатаў Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Выбарнага Камітэту. Дзеля таго, што гэты сьпісак быў першым паданым, атрымаў ён чарговы № 1.

Такім чынам у Вільні першым сьпіскам кандыдатаў будзе сьпісак Беларуска-Расейскага Блэку.

Да выбараў у самаўрады.

У сувязі з выбарамі ў самаўрады і дзеля дапамогі сялянству арганізаваць выбары, просім сяброў Сялянскага Саюзу, а таксама і падпішчыкаў „Сялянскай Нівы“ прыслаць у Цэнтральны Камітэт Беларускага Сялянскага Саюзу весті аб тым, на якіх вызначаны выбары ў мясцовую валасную або меставую раду.

Цэнтр. Камітэт Бел. Сял. Саюзу.
Вільня, Завальная 6—5.

Раяновыя Камітэты.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Камітэт арганізаваў 8 раяновых камітэтаў у розных частках места, а іменна:

- 1) На Новым Сьведзе.
- 2) На Сьніпінках — Кальварыйская 49, паўнамоцнік п. В. Кузьміцкі.
- 3) У Зьвярынцы — Вігаўтаская д. 37, кв. 4, паўнамоцнік Г. Шпілеўскі.
- 4) На Зарэччы — Антокалі — памочнік В. Сямёнаў.
- 5) На Пагулянцы — В. Пагулянка д. 29, паўнамоцнік інж. А. Рахлін-Румяцаў.
- 6) У пэнтры места — Людвісарская 1 (уход з панадворку), паўнамоцнік А. Бутурлін.
- 7) Левабярэжныя вёскі — гр.
- 8) Правабярэжныя вёскі — паўнамоцнік гр. Ядэна.

Беларускі Выбарны Камітэт.

Грамадзяне! Беларусы!

19-го чэрвеня с. г. адбудуцца выбары ў Віленскую меставую Раду.

Усе польскія партыі і выбарныя камітэты вядуць агітацыю за сваіх польскіх прадстаўнікоў і хочуць здабыць якнайбольш галасоў. Кожная польская партыя ад правай да левай дакляравае Вам цяпер і паліпшыньне меставай гаспадаркі і зьмяньшэньне падаткаў і помай безработным і бедным і сіротам і калекам, але як толькі кончуцца выбары, прадстаўнікі гэтых партыяў стануць праводзіць у жыццё нешта зусім іншае. Каб здабыць Вашыя галасы зьяўляюцца розныя агітатары і вядуць агітацыю за зусім дагэтуль няведаных быццам Вашых абараніцеляў. Але вы павінны ведаць, што толькі тыя людзі, што ўжо цэлымі гадамі вядуць змаганьне за вашу лепшую долю, за вашыя інтэрэсы і законныя правы, змогуць і далей вельмі гэтае змаганьне.

У дзень выбараў 19-га чэрвеня ўсе павінны пайсьці на выбары і даказаць, што наша сіла ў нашым аб'яднаньні, што ўсе мы Беларусы работнікі, рамеснікі і працоўная і безработная інтэлігенцыя згуртаваліся каля аднаго нацыянальнага Беларускага Выбарнага Камітэту і затым галасавалі за Аб'яднаны Беларуска-Расейскі сьпісак.

Грамадзяне! Помніце — ў арганізацыі і ў еднасьці сіла!
Дня 4. VI. 27.

Беларускі Выбарны Камітэт.

Вільня, Завальная, 6—5.

Мітынгі.

Беларуска-Расейскага Выбарнага Камітэту.

Дня 2-га чэрвеня на Сьніпінках пад голым небам адбыўся мітынг Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Выбарнага Камітэту.

З правамі выступалі гр. Більдзюкевіч, А. Румяцаў і В. Кузьміцкі. Пасьля прамоў арганізатараў мітынга, выступіў прамоўца ад выбаршчыкаў, які дзякаваў Камітэту за ягоную энэргічную працу ў справе выбараў. Сярод

прысутных на мітынгу чуўся вельмі ажыўлены і прыхільны настрой да аб'яднанага Беларуска-Расейскага сьпіску кандыдатаў.

На мітынгі былі прадстаўнікі старавераў, якія таксама будуць галасаваць за аб'яднаны Беларуска-Расейскі сьпісак.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Выб. Кам. арганізуе два вялікія Мітынгі ў салі Крэнгеля, (Людвісарская, 1.). Адзін з іх адбудзецца 5-га, а другі 12-га чэрвеня с. г., а 1-ай гадзіне ўдзень.

На мітынгіх выступае рад прамоўцаў ад Беларусаў і ад Расейцаў.

Сьпіскі выбаршчыкаў.

На дзень 1, 2 і 3 чэрвеня была вызначана правэрка сьпіскаў выбаршчыкаў. Правэрка выказала, што сьпіскі вельмі дрэнна зложаны. Прапушчаны н'ат цэлыя вуліцы, масы выбаршчыкаў, пераважна нацыянальных меншасцяў не занесены ў сьпіскі і шмат прозьвішчаў выбаршчыкаў зусім перакручана. У сувязі з гэтым Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Выбарны Камітэт зьвярнуўся да галоўнага выбарнага камісара з просьбай аб прадаўжэньні тэрміну правэрки сьпіскаў выбаршчыкаў.

Аднак просьба гэта была адхілена.

Другі мітынг адбыўся ў нядзелю 5-га чэрвеня ў салі Крэнгеля. З правамі выступалі пас. Ярэміч, гр. Емельяноў, сэн. Багдановіч, гр. Белеўскі, гр. Румяцаў, і гр. Кузьміцкі. Апрача арганізатараў мітынгі з правамі выступалі ад выбаршчыкаў гр-ка Белеўская і гр. Сахагуб. Усе прамоўцы выказаліся за Аб'яднаны Беларуска-Расейскі сьпісак.

У панядзелак 6-га чэрвеня, а 7 гадз. ўвечары адбыўся раённы мітынг Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Блэку: у Зьвярынцы. З правамі выступалі Беларусы і Расейцы.

Выбары на правінцыі.

Нас інфарміруюць з м-ка Сіняўка Нясьвіскага павету, што там адбудуцца выбары ў валасную Раду 20-га чэрвеня. 9-га чэрвеня павінна быць ужо выстаўлены сьпіскі кандыдатаў на радны.

У гэтай урадавай акцыі бачыцца сьпешнасьць, бо толькі што абвясцілі перавыбары і зараз-жа вымагаюць сьпіскаў. Відаць робіцца гэта дзеля таго, каб сялянства не мела часу на развагу.

„З кулька ў рагожку“.

Ад самага пачатку абвешчэньня выбараў у Віленскую меставую Раду Беларусы — жыхары м. Вільні пастанавілі прыняць удзел у выбарах і з гэтай мэтай арганізавалі 10-га траўня с. г. Беларускі Выбарны Камітэт (Завальная 6). Беларускі Выбарны Камітэт адразу ўступіў у перагаворы з іншымі нацыянальнымі меншасцямі з мэтай стварэньня агульнага блэку. У тракце гутарак выясьвілася, што агульны блэк нацыянальных меншасцей немагчыма стварыць, аднак Беларусы дагаварыліся з Расейцамі і ўтварылі Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Выбарны Камітэт (Людвісарская 1), у які ад Беларусаў увайшлі сэн. В. Багдановіч, пас. Ф. Ярэміч, гр. А. Більдзюкевіч і д-р Б. Туронак.

У сувязі з гэтым „Наша Праўда“ нясьмела прапавала заікацца аб нейкім ананімным быццам, Беларуска-Расейскім Камітэце, у складзе якога паданы асобы, якіх ніхто з Беларусаў ня знае і таксама ніхто ня ведае хто ўкладаў гэты Камітэт. Незабаўна, а то і тэйсамай датай, у „Нашай Праўдзе“ зьявілася агітацыя за польскі „Zjednoczony Komitet Wyborczy Socjalistycznych Partji i Związków Zawodowych“, і што быццам той ананімны Беларуска-Расейскі Камітэт увайшоў у склад гэтага польскага Камітэту, толькі ад яго назвы „Беларускі“ не асталося ніводнае літары.

Дык вось, з гэтага бачым, што ананімны быццам „Беларускі Камітэт“ напавіўся з кулька ў рагожку! Быццам існаваў, але зараз пахаваўся пад польскія скрыдлы і ўліўся „bez zastrzeżeń“ у польскі „Zjednoczony Komitet Wyborczy Socjalistycznych Partji i Związków Zawodowych“, які складаецца з Р. Р. С., Niezależnych Socjalistów (польскія партыі), з Поалей Цыону (жыдоўская партыя) і Związków Zawodowych (пераважна Паліякі і Жыды). Жыдоўскія эсэры пачаткава ўвайшлі ў гэты Камітэт, а пасьля выступілі з яго.

Яшчэ раз бачым, што ананімны Беларуска-Расейскі Камітэт згубіў свой нацыянальны вобраз і пайшоў пад каманду польскіх пэпэсаў. Гэты факт ня так кампрамітуе быццам Беларуска-Расейскі Камітэт, якога ніводнага з Беларуска-Расейскіх арганізацыяў не арганізавала, як самую газэту „Нашу Праўду“ і яе падданых, нясьведаных прыхільнікаў. Бо-ж аб'яднаньне „Праўды“ з PPS, хоць-бы і з лівіцай ды з „Niezal. Socjal.“ сьведчыць аб неаразумелай для звычайных чытачоў дружбе між імі. Але калі прыпомнім мы, што „Праўда“, а раней „Справамі“ кіруе адна рука, што прымае ўладу і над польскімі сацыялістычнымі партыямі, дык для нас будзе зразумелым і тое, што ананімны „Беларуска-Расейскі Выбарны Камітэт“ „bez zastrzeżeń“ увайшоў у польскі і гэтым зусім пахаваў сябе.

Але ўся камэдзя з быццам Беларуска-Расейскім Выбарным Камітэтам раскрыла ўсім вочы. Ніводнага Беларуска-Расейскага работніка, ні рамесніка, ні інтэлігент не аддасць свайго голасу за польскі лівіцова-пэпэсаўскі „Zjednoczony Komitet Wyborczy Socjalistycznych Partji i Związków Zawod.“. Усе, як адзін будуць галасаваць за Беларуска-Расейскі сьпісак і такім чынам правядуць сваіх кандыдатаў у меставую Раду, для абароны нашых сацыяльных інтарэсаў і нацыянальных правоў.

З ГАЗЭТ.

Аб маральнай санацыі.

Варшаўская прэсавая інфармацыя падае, што Віленская літоўская газэта „Вільняус Аідас“ змясціла артыкул „Беларусы, польская палітыка і мы“.

У гэтым артыкуле названая газэта піша, што польская палітыка ў адносінах да Беларусаў значна зьмянілася на карысьць апошніх. Дзякуючы радыкалізму Грамады, варшаўскія палітыкі жадаюць увайсці ў кантакт з некаторымі беларускімі дзеячамі (напр. з Умястоўскім), якія яшчэ не скампрамітаваліся лішняй дэманстрацыяй (прыхільнасьцю да польскага ўраду), як Балаховіч, Аляксюк і Паўлюкевіч.

Далей газэта заклікае літвіноў да радыкалізму каб зрабіць сабе „Умястоўскага“, кажучы, што „Беларусы навучылі нас, што толькі барацьбою і страхамі можна што-колечы зрабіць у нашых валадароў“.

Прызнаючы радыю, што толькі барацьбою можна хоць што-колечы сабе здабыць, прыходзіцца заявіць, што на гэтакую здабычу як Умястоўскі ня варта траціць сілы, а калі літоўскі „Вільняус Аідас“ жадае сабе гэткай здабычы, дык відаць, што названая газэта мая зусім блугую і фальшывую інфармацыю аб Беларуска-Расейскім нацыянальным руху. Але калі „Вільняус Аідас“ жадае гэта сьведана, дык мы са свайго боку жадаем яму пасьпеху ў яго радыкальнай барацьбе за здабыць літвінам, літоўскага Умястоўскага.

„Białorusin“ Умястоўскі гэта-ж тое самое што і „българус“ Паўлюкевіч, толькі розніца ў тым, што калі Паўлюкевіч скампрамітаваў сябе ў вачох Беларусаў, дык урад даўшы яму як эмерытуру канцэсію на сваяцільна-каляровую ігру ў лёта, на места Паўлюкевіча паставіў Умястоўскага. Місія Умястоўскага выяўляецца ў тым, што ён на атрыманы ад ураду грошы выдае газэту „Беларускі Дзень“, чым думае прывучыць Беларусаў да польскае дзяржавы. Не робячы ніякіх уступак Беларусам урад думае гэтым самым паліянізаваць беларускую душу, а тагды, калі Беларусы (па думцы варшаўскіх палітыкаў) навуцацца думаць на-польску, пакахаўшы ўсё тое, што польскае, дык прышчэпіць Беларусам польскую мову і культуру стане зусім лёгка.

Але-ж Беларуска-Расейскі народ адразу пазнаў ваўка ў авечынай скурцы, дык і Умястоўскі фактычна праваліўся, бо толькі барацьбою, а не ўгодаю, можна сабе што-колечы здабыць!..

Калі ж Грамада сваёю рэвалюцыйнаю барацьбою здабыла Умястоўскага, дык гэта сьведчыць, што яна пабіта, дзякуючы нетактычнасьці яе кіраўнікоў. Дык і вышла тое, што верхаводы папалі за краты, масы атрымалі Умястоўскага, а правакатар, які па інструкцыям дэфэнзывы спарадзіў грамадаўскі рух, пад новаю беспартыйнаю формою прадуе далей, каб калі прыдзе час здаць на эмерытуру Умястоўскага, даць аднаведнага заступніка на казённую пэнсію.

Усе Беларусы, бяз рожніцы політычных перакананьняў, партыяў і сацыяльнага палажэньня галасуйце за сьпісак

№ 1.

3 жыцця пад Польшчай.

П. П. С. у апазыцыі.

Польская Партыя Сацыялістаў, якая адразу прыхілілася да маршалка Пілсудскага і памагала рабіць яму маёвы пераварот, адхілілася цяпер ад ураду і перайшла ў вострую апазыцыю. Пры гэтым вызначае ўсе тых грахі, якія натварыў санацыйны ўрад. Сярод гэтых грахоў бачым: не выкананьне зямельнай рэформы і пазбаўленьне краю збожа, што стварыла драгоўлю прадуктаў.

Скліканьне Сейму.

Надвычайная сэсія Сейму мае быць склікана 20 чэрвеня. Сейм адразу возьміцца за працу.

Арышт камуністых.

У Варшаве 31 траўня камуністы ладзілі дэманстрацыі, у часе гэтых паходаў 10 чалавек ранена.

Украінскія паслы апраўданы.

Віленскі Апэляцыйны Суд на выезднай сэсіі ў Роўным апраўдаў украінскіх паслоў—Казіцкага, Васіньчыка і Чучмая, якія вінаваціліся за публічныя прамовы, быццам падбураючы народ да непаслушэнства ўладам і парушэння публічнага спакою.

Першая судовая інстанцыя асудзіла іх на кару ад 1 да 2 гадоў вастрогу.

Але-ж Люблінскі Апэляцыйны Суд апраўдаў. Гэтым астаўся незадаволены пракурор, які перанёс справу ў Найвышэйшы суд, адтуль справа перашла ў Віленскі Апэляцыйны Суд, які ізноў падсудных паслоў апраўдаў.

Падвышка пэнсіі ўрадаўцам.

Польскія газеты пішучь, што апрача тое дзесяціпроцэнтавае падвышкі пэнсіі ўрадаўцам, якая дана цяпер, 31 ліпеня, урадоўцы ізноў атрымаюць 8 проц. падвышкі, а з 1 верасьня ізноў 7 проц. Калі гэтак, дык зьніжэння падаткаў няма чаго чакаць.

Катастрофа ў Кракаве.

У паўдні 5 г. чэрвеня ў Віткавіцах каля Кракава выбухла вайсковая парахоўня.

Налічваець да 500 раненых, колькі забіта яшчэ ня ведама.

Страты матэрыялу парахоўні аблічваецца прыблізна на 1.270.000 золотых.

Кракаў таксама мае страты болей як на мільён золотых; усе шыбы выбіты, вуліцы засыпаны кавалкамі шкла.

Сьвяткаваньні 10-х угоднаў сьмерці М. Багдановіча.

1927 год зьяўляецца годам сумных успамінаў для ўсяго Беларускага Народу. У гэтым годзе спраўляў наш Народ жалобныя ўспаміны аб сваіх вісьменьніках-песьнярах, сьваках нашчага народу, якія без пары пакінулі гэты сьвет. Гэтымі сьвамі нашае Беларусі зьяўляюцца: Ядвігін Ш., Казімір Сьвяк і М. Багдановіч. Вось гэтыя сьвы, якія ў сваіх творах апявалі нядолю, пакінулі свой народ, не дачакаўшыся лепшай долі.

На вялікіх месцах Беларусі, дзе ёсьць болей беларускай інтэлігенцыі, адбываліся гэтыя ўгодкі больш урачыста. Разам з імі і нашы Радашкавічы таксама не прапусьцілі міма гэтых угодкаў, а як маглі абходзілі іх.

Вось тут я хачу сказаць некалькі слоў аб сьвяткаваньні 10-х угодкаў сьмерці М. Багдановіча.

Гэтае сумнае сьвяткаваньне ў нас адбылося 29.V. 1927 г. У праграму сьвяткаваньня ўвайшоў толькі рэфэрат аб творчасьці, жыцьці і значьні ў пэры М. Багдановіча. Адчытаў рэфэрат вуч. VIII-ае кл. М. Пецюкевіч. На рэфэрат сабралася многа слухачоў. Трэба адзначыць, што рэфэрат быў вельмі добра апрацаваны. Відаць, што рэфэрант добра ўнікнуў і равабраўся ў творстве М. Багдановіча. Паміж іншым рэфэрант М. Пецюкевіч сумнымі словамі адзначыў, што „наш вялікі песьняр заснуў на веку ў чужой старонцы, у якую яму так не хацелася вязьці сваё абалелее цела“, але-ж „зерне кінутае М. Багдановічам у беларускі грунт ніколі не загіне—яно буйнымі ўсходамі закрусуе на беларускай ніве“.

Усе прысутныя разыйшліся з глыбокім жалем у сэрцах па вялікім беларускім паец-філёзофе і служыцы красы.

Ф. Вольскі.

Што дзеецца ў сьвеце?

Англа-Савецкія адносіны.

Увесь сьвет устрыжаны дыпламатычным разрывам Англіі з Савецкімі.

Газеты пішучь аб магчымасьцях вайны. Аднак-жа як Саветы гэтак сама і Англія публічна заявілі, што дыпламатычны разрыў, які стаў запраўднім фактам, ня мае перад сабою ніякіх ваенных мэтаў.

Ад апошніх пазьяў Масква шуміць. Савецкія ваенныя ўлады шыкуюць армію, каб яна была гатоваю, у кожнаю хвіліну стаць у абароне пралетарскай дзяржавы.

Англія, каб паказаць сваю сілу дэманстрацыйна паладзіла манэўры свайго ваеннага флоту на Балтыйскім моры.

У Камінтэрне.

У часе, калі здарыўся разрыў зносінаў з Англіяй адбывалася паседжаньне камуністычнага інтэрнацыяналу.

Лічачы, што англа-савецкі канфлікт паўстаў дзякуючы нетактычнасьці расейскіх бальшавікоў, апазыцыя ізноў падняла галаву. У сваей прамове Троцкі, як лідэр апазыцыі, жорстка асудзіў палітыку сталінска бальшавіцкага цэнтру. Камінтэрн, за вострую прамову, папярэдзіў Троцкага, што калі ён будзе далей вясці сваю лінію, дык яго выключачь з Камінтэрну.

Бальшавіцкая няўдача ў Англіі дала апазыцыі козыр, дык чакаюць паважнейшага канфлікту ў камуністычнай партыі.

Падзеі ў Кітаі.

Генэрал Чанг-Кай-Шэк з аднаго боку, а з другога боку ген. Фэнг моцна пабілі армію Чанг-Тео-Ліна.

Гэтакім парадкам справы бальшавіцкага ўраду ў Ханькоў значна палепшыліся. Цяпер, або наступіць згода паміж нанкінскім і ханькоўскім урадамі, або паўстане барацьба паміж іх арміямі, галоўнымі камандзёрамі якіх ёсьць генэралы Чанг-Кай-Шэк і Фэнг—сучасныя пераможцы Чанг-Тео-Ліна.

Літва.

Сьмяротны асуд над ген. Клешчынскім выкананы. Просьбу Клешчынскага аб памілаваньні прэзыдэнт Сьмятона не ўважыў. Генэрал Клешчынскі вінаваціўся за шпійства на карысьць Савецкаў.

Нямеччына.

У адносінах да англа-савецкага канфлікту Нямеччына адносіцца нейтральна, так сказаць заняла „залаты асяродак“. Дык і скаржыцца з гэтага, бо гандаль паміж Англіяй і Савецкімі будзе вясціся пры пасярэдніцтве Нямеччыны, куды перавоззяцца савецкія гандлёвыя канторы з Лёндану.

НАВІНЫ.

— Спэтакль у беларускай школе. У нядзелью 5 г. чэрвеня ладзіўся спэтакль у шаўлянскай школе Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, стараньнямі вучыцелькі М. Булыгі.

— У Беларускім Коопэратыўным Банку. „Dzielnik Wileński“ падаў вестку, што польскія ўлады забралі нешта значную частку грошай з Беларускага Коопэратыўнага Банку. Грошы забраны быццам дзеля таго, што кіраўніцтва Банку не маглі вытлумачыць адкуль гэтыя грошы паступілі ў Банк.

„Наша Праўда“ аб гэтым здарэньні піша зусім іначай, тлумачыць, што забраныя ўладаю грошы належаць арыштаваным паслом, якія сабралі гэтыя сумы за час пяцігадовага паславаньня.

— Філія Нацыянальнага Інстытуту. У Вільні, як піша „Słowo“ арганізавана пад старшынством пасла Хамінскага філія польскага Інстытуту для „badania“ справаў нацыянальных меньшасьцяў. Не гледзячы на прапановы, нацыянальныя меньшасьці ў склад Інстытуту не ўвапілі, толькі некаторыя Беларусы як Умястоўскі, ды мо’ н’ат і Луцкевіч будуць даваць Інстытуту інфармацыі аб беларускіх справах.

— Асуд камуністаў. Віленскі акружны суд асудзіў на восем гадоў цяжкага вастрогу Мэйлаха Эпштэйна і Эліяша Гэнса за тое, што яны напалі на Абрама Балака і паранілі яго стрэламі з рэвольвэра. Балака запарывалі ў правакацыі і дэфэнзывай працы, які, будучы сябрам гуртка камуністычнай моладзі выдаў гэты гурток паліцыі, у рэзультате чаго 12 камсамольцаў было арыштавана.

— Польская сыстэма. Як відаць з паданых ніжэй здарэньняў, Палякі па сваей натуре

маюць уроджанае прызвычаеньне да кулачнае расправы.

Віленскія ды нават і варшаўскія газеты пішучь, што начальнік стралецкага штабу ў Вільні М. Лянг прышоўшы ў рэдакцыю газеты „Głos Wileński“ набіў па твары рэдактара Каўнацкага, за тое, што Каўнацкі дрэнна адзываўся аб стральцох. Каўнацкі належыць да эндэкаў.

Эндэцкі-ж „Dzielnik Wileński“ перадрукаваў з „Rzeczpospolitej“ вестку аб тым, што быўшы супрацоўнік „Kurjera Wileńskiego“ нейкі Сьвянціцкі, таксама набіў па твары рэдактара В. Вьсецкіцу. Вьсецкіца зьяўляецца прыхільнікам стральцоў. Відаць, што мардабойства-польская сыстэма, якую тасуюць палякі ў адносінах да самых сябе, а што ўжо гаварыць аб адносінах да Беларусаў?!..

— Асуд. Віленскі суд асудзіў на 13 гадоў Ю. Гінко і на 12 г., З. Сычэўскага, а таксама 8 чалавек ад 7 да 3 гадоў цяжкага вастрогу, якія вінаваціліся ў шпійстве на карысьць савецкаў.

Аб палянафільскім балоце.

Там, дзе людзі працуюць не ідэйна, а толькі за грошы, заўсёды паміж імі зьяўляюцца спрэчкі і непаразуменьні. Прыкладам праўдзівасьці гэтага можа служыць „Паўлюкевічаўшчына“. Ува ўсіх яго арганізацыях, увесь час адбываюцца „ўнутраныя гарэньні“. Мы былі сьведкамі частых рэконструкцыяў яго ўстановаў. Цяпер-жа, праз нейкі час, сярод віленскіх сяброў Паўлюкевіча запала іскра нязгоды, якая мела выклікаць „чэжар“ каб спаліць „дыктатуру“ Паўлюкевіча. На гэты раз гэтая справа не дагатавала яго Рады ці „Прасьветы“, а фінансэрні „Беларускае Хаткі“. Гэтая паўлюкевічаўская шпонка, дае яму вялікія даходы, якія ён дзеліць як сам хоча, бо канцэсію ад ураду, фактычна атрымаў асабіста Паўлюкевіч, а вывеску „Беларускае Хатка“ прыдаў толькі для дэкарацыі.

Проці гэтакага безкантрольнага гаспадараваньня над шпонкаю, бунтавалася частка сяброў, але-ж нічога не памагала. Нарэшце на іх дамаганьні Паўлюкевіч быў змушаны вызначыць агульнае сабраньне сяброў „Хаткі“, для перавыбару ўраду, дык тут гатавалася яму нямілая сэнацыя, але-ж аказалася, што Паўлюкевіч аб тым загаворы, які гатовіўся проці яго, ведаў, дык таксама „ня спаў у шапку“. Калі віленскія сябры „Хаткі“ былі не задаволены Паўлюкевічам за тое, што ён браў сабе болей чым даваў ім, дык на правінцыі Паўлюкевіч закупіў сабе некалькі, прыблізна 30 „малайцоў“, якія былі яму бязумоўна вернымі...

І вось, справа, ня гледзячы на адбытае сабраньне 22 траўня, асталася „вісець у паветры“, бо сабраньне ізноў каранавала каралём „Хаткі“ Паўлюкевіча, хоць незадаволеньне ім яго віленскіх калегаў асталося.

Пасля сабраньня адбыўся банкет: гарэлка лілася ракою. Пілі колькі хто хацеў. Піва і садовае вады стаялі вялікія бочкі: толькі налівалі—спажывай... Вось што знача быць у згодзе з польскім урадам!..

Толькі ўжо на другі дзень, калі Паўлюкевіч паканаў сваіх віленскіх ворагаў з лічбы сяброў „шпонкі“, дык адносна тых правінцыяльных малайцоў, якія ўратавалі яму „гонар“, ужыў трохі не карэктнасьці, бо—не хапіла грошай, каб яксьлед разрахавацца. Давалі толькі на дарогу, а за працу абыцалі прысцаць.

Захоплены ліквідацыяю Грамады Паўлюкевіч выдае далей дэфэнзыўную працу проці Сялянскага Саюзу і ўжо распачаў паход, бо ў апошнім нумары „Бел. Слова“ падаў цэлы рад інсынуацыяў і брахні... Распачаў гэтую працу пры дапамозе свайго агента са Слонімшчыны Баначкоўскага, які забіў ужо селяніна Лінцэвіча.

Пры сваей дэфэнзыўнай працы ён сіліцца кінуць „нагань“ і „Сялянскай Ніве“. Толькі мусім адзначыць, што вышла гэта даволі няспрытна, бо ў адным месцы называе „Сялянскую Ніву“ нуднаю газэцінаю, а ў другім той самы „слоніміскі даношыч“ словы „Сял. Нівы“ называе пекнымі. Дзе-ж тут лёгкі, бо ці-ж можа быць пекнае нудным?...

Гэтакія нелёгізмы можа дапусьціць толькі „доктарская“ галава Паўлюкевіча, якая затапіла сябе ў палянафільскім балоце.

Усе тыя прозьвішчы, якія называе „Паўлюкевічанка“ („Бел. Слова“ ў № 16) у „Жыцьці правінцыі“ Сялянскаму Саюзу ня званьня і аб палітычных перакананьнях, дзейнасьці і сымпатыях тых асобаў Сялянскі Саюз нічога ня можа ведаць, бо яго сябрамі яны не зьяўляюцца.

Прыпісваючы людзям тое, што ня ёсьць праўда, Паўлюкевіч выдае сябе з галавою, як запраўдны дэфэнзыўшчык-правакатар.

Трэцяя кніжка „Сахі“.

У канцы траўня месяца вышла трэцяя кніжка гаспадарчае часопісі „Сахі“.

Гэтая кніжка як і дзеве папярэднія, бязумоўна заслугоўвае на ўвагу.

У першым артыкуле „Што такое спецыяльная гаспадарка“ гаворыцца, што спецыяльная гаспадарка прысавана да таго, каб вытвараць, як магчыма больш, аднароднага тавару найлепшага гатунку, а тагды за грошы здабытыя ад прадажы гэтага тавару, здаволіць усе свае патрэбы. Спецыяльная гаспадарка мае той добры бок, што гаспадар, вытвараючы адзін які-небудзь прадукт, можа лепей ведаць, як вытвараць яго, каб з яго стаўся найлепшы і найдаражэйшы тавар; тагды як той, хто вядзе рознабавую гаспадарку павінен прайсці ўсе земляробскія навукі.

Гаспадар, пры спецыяльнай гаспадарцы можа мець ад яе ў 10, а то і ў 20 разоў большы даход чым ад звычайнае гаспадаркі.

Бяда толькі, што спецыялізацыю гаспадаркі можна праводзіць пры хутарскім гаспадараванні, дык прылажыць яе да нашага гаспадаравання цяжка.

Ідэя спецыялізацыі гаспадаркі ёсць, а знача памаленьку будзе збліжацца да зьдэйснення.

Далей ідуць артыкулы аб мінеральных угнаенні, аб азотных гнаях і аб попеле як угнаенні.

За адно пералічым і рэшту артыкулаў „Сахі“, а іменна: „Рожа ў сьвіней“, „Лячэньне наравіскага каня“, „Як уберагчы гусянят ад здыхат“, „Як прыгатаваць дамовым спосабам тварог“, „Як зрабіць добры сыр“, „Як залажыць шкolkу і гадаваць прышчэпы“, „Як высушыць сырое памяшчэньне“, „Травень на пчольніку“, „Досьледы з пасевамі бульбы на балоце“, і прады агранома.

Кожны гэты артыкул бязумоўна вельмі карысны для земляроба, бо паглыбіць яго веда.

Да нас пішуць.

Махлярства.

(Баранавіцкі пав.).

У № 16 Паўлюкевічаўскае „Беларускае Слова“ змясьціла ілжывую карэспандэнцыю „Сьвіранца“ пад назовам „Нашы Сельсаюзнікі“, у якой малюе жыццё Сымона Рудога, жыхара в. Сьвіраны.

Але як відаць, дык блатога карэспандэнта мае „Бел. Слова“, бо каб карэспандэнт быў запраўды на адпаведным месцы, дык ведаў, што Сьвіраны не Слонімскага павету, як падае „Бел. Слова“, а Баранавіцкага, як ёсць у запраўднасьці.

А тое што тая карэспандэнцыя зьяўляецца наскрозь ілжываю, дык сьведчыць гэтакі факт як тое, што Сымон Руды заарыштаваны быў 1 кастрычніка 1925 году, дык ня мог ён быць сельсаюзнікам, бо ў той час ня было яшчэ ані Сял. Саюзу, ані яго газэты „Сялянскай Нівы“. Як ведама праграма Сял. Саюзу апрацавана на канфэрэнцыі 24 сакавіка 1926 году г. з. пасля арышту С. Рудога, дык, разумеецца, што ня мог ён будучы ў вострое насіць і чытаць праграму і статут Сял. Саюзу, як піша аб гэтым „здольны“ карэспандэнт „Бел. Слова“.

Мо' хіба цяпер, седзячы ў вострое ў Горадні Сымон Руды чытае „Сялянскую Ніву“ ды мо' стаўся ідэйным Сельсаюзнікам і носіць, у сваёй думцы сялянскую праграму і статут. Дык Божа яму памажы ў гэтым!

„Беларускаму Слову“ трэба лепей ведаць географію ды адміністрацыйны падзел на паветы і наагул, заняцца паважнейшымі справамі. Гэтая-ж праца якую яно праводзіць называецца дэфэнзўнаю.

Сьвіранскі.

Гісторыя нашага самаўраду.

(Льскова, Ваўкавыскі пав.).

Калі гром гурчоча, дык знача хмара ёсць, можа дождж пойдзе.

Гэтак сама вось і цяпер! Моцна загаварылі аб перавыбарх у валасныя Рады, дык магчыма, што гэтыя даўно жаданыя перавыбары—абдуцца!

У сувязі з гэтым узялася я за пяро (даўно ўжо ня пісала), каб напісаць некалькі словаў, ды раскажаць жыццядыбыт нашае валасное Рады.

Апошні раз перавыбіралася яна ў 1923 г. Кажу перавыбіралася, але-ж фактычна, дык вызначана была павятовым старастаю, бо які-ж выбар пад прымусам.

Вось як гэта здарылася.

У часе выбараў выбралі радных да валасное рады выключна сялян-Беларусаў ды не-

калькі Жыдкоў. Як ведама, трэба пасылаць рэзультаты выбараў на зацьверджаньне павятоваму старасьце.

І калі мы зрабілі гэта, дык стараста нашы „рэзультаты“ скасаваў, а чаму, я на т і ня ведаю. Даволі таго, што скасаваў. Хадзілі чуткі, што новая рада не зацьверджана дзеля таго, што парушылася аб гэтым старая рада, якая пры выбарах не атрымала сялянскіх галасоў.

Былі вызначаны новыя перавыбары, а на гэты раз згодна з воляю пана войта, які на сабраньні „рэпрэзэнтаваў“ волю старасты, пашло сабраньне на кампраміс. Выбраві частку старога рады, г. зн. самога войта, ды тутэйшых „зуброў“ абшарнікаў—Быхаўца ды Дзянонскага.

Гэтыя рэзультаты стараста з задавальненьнем прыняў, яму добра, але-ж ці добра сялянам!..

Што гэтая рада радзіла—хіба толькі ёй ведаць. Даволі таго, што пры дапамозе, папольшку кажучы „szykan“ за пратэсты проці яе працы два разы аднаго раднага паліцыя старары завала. Дык і ўсё заціхла. На льскоўскай „Шыцы“ ўсё спакойна... Падаткі, падаткі, ды ізноў падаткі, ды лічытаць!..

Толькі вось у леташнім годзе, дык наша рада перарабіла вялікую працу: звольніла сэкрэтара, агледзеўшы пасля трохгадовае яго працы, што ён не адпаведны. Відаць не дагадаў „зубрам“, дык бахнулі... Сэкрэтар быў тутэйшы жыхар, хоць лічыў сябе Паляком, але ніякіх фіглярэў не рабіў, дык смутна стала паном: ім трэба забавы.

Места сэкрэтара заняў прыезджы галілеюш, з натуры артыст-музык б. супрацоўнік палітычнае паліцыі ў Беластоку.

Напісала я гэтыя некалькі словаў дзеля таго, каб зьвярнуць увагу беларускага сялянства на тое, што пры новых выбарах ніякіх кампрамісаў буржуазіі не рабіць.

Плата.

Ваўкі нападаюць.

(Сьвянцянскі павет).

19 траўня с. г. у 1/2 кілямэтра ад вёскі Коркі, Сьвірскае воласьці ваўкі напалі і заелі каня селяніна тэй вёскі Язэпа Глухоўскага.

З 22—23 траўня ўночы ваўкі напалі і таксама заелі трохгадовую кабылу ў селяніна Адольфа Карэцкага з вёскі Дубнікі, а 23 траўня нараніцы ваўкі заелі дwoхгадовага жарабка ў селяніна Буша з вёскі Засьвір.

Гэтакім парадкам за тры прыступы сьвірскае сялянства заплацілі лясным крыважэрцам сэквестратарам-ваўкам 1500 злотых.

Змагацца з ваўкамі няма чым, бо аружка ніто ня трымае. І без гэтага паліцыя ходзіць па вёсках, ды толькі тое робіць, што шукае аружка, якога няма. Нават цэпячыя забавкі забірае, а вось на ваўкоў, дык не зьвяртае ўвагі. Паліцыя спрытна прыводзіць да „парадку“ сялянства, дык чамуж-бы не папрабуе прылажыцца і да ваўкоў, якія гэтак страшэнна нашкодзілі і, магчыма, больш нашкодзяць сьвірскаму сялянству. Расток.

— **Новыя партыі.** Прадбачучы выбары з благаслаўства польскае ўлады Паўлюкевіч залажыў пры сваёй „слаўнай“ Радзе нейкую палітычную партыю.

Ідуць за прыкладам Паўлюкевіча гр. Янка Станкевіч, ужо з благаслаўства А. Луцкевіча маніцца таксама залажыць нейкую быццам сялянскую партыю. Абедзве гэтыя партыі лічаць на нясьведзанаць найцямейшай часткі сялянства і спадзяюцца, што такім чынам, ім удацца разьбіць аднасьць паміж сялянамі.

Да бедама падпішчыкаў.

Шмат падпішчыкаў не атрымлівае зусім або вельмі неакуратна атрымлівае „Сялянскую Ніву“. Прычынай гэтага зьяўляецца блага воля валасной адміністрацыі і часам паштовох урадоўцаў. Каб спыніць гэтую ненармальнасьць, просім усіх падпішчыкаў прысылаць адкрыткі з наведармленьнем, ад якога часу падпішчык не атрымлівае газэты, ці якога нумару „Сялянскае Нівы“ зусім не атрымаў. Апрача гэтага трэба напісаць, ці падпішчык атрымлівае газэту сам з пошты ці праз воласьці. У кожным выпадку віны ўлады, адміністрацыя газэты будзе рабіць інтэрв'яцыю.

Адміністрацыя „Сял. Нівы“.

НАШАЯ ПОШТА.

Дзеля неаплаты падпіскі ад 1-га чэрвеня газэту ўстрымана наступным грамадзянам:

Галуб І., Таранка І., Касьцюкевіч І., Гарбач А., Казлоўскі А., Рудзяк М., Парфенчык, Магільніцкі П., Пятровіч-Кацяк А., Кацяк М., Курыловіч М., Кувцэвіч Р., Ляшчынскі І., Ляг М., Тарасэвіч В., Дзямідовіч К., Жук П., Банларчык П., Тузів С., Чэрапавіч І., Карушчык А., Мажэйка І., Шымка І., Кабальнікаў Ш., Калеш М., Слабко В., Евстрат, Аксэрольд О., Шалкевіч А., Дувец М., Троцкі Т.

Куроўскаму: На прысланыя адрасы выслалі пробныя нумары.

Традку, Зяновічу: Друкі паслалі.

Міхальчуку: Газэта пасылаецца на гурток. Можэ там чытаць.

М. Акочэнку: Вашую маемасьць найлепш аддаць у доўгатэрмівовую арэнду, якая можа мець тое самае значэньне як і прадажа. Усе фармальнасьці трэба зрабіць у натаруса. Мэтадызм—гэта рэлігіяна сэкты, якая пашырана ў Амэрыцы. У нас яна ня мае вялікіх шансаў на разьвіцьцё

Валодзя Барада: Вершы атрымалі, па магчымасьці зьмесцім.

П. Цёмнаму: Вершы Вашыя трохі заслабья. Чытайце больш вершаваных твораў.

Жыню П.: Газэту пасылаем Вам акуратна ад 17 лютага.

Палачаніну Ст.: Газэту пасылаем Вам акуратна. Падайдце на пошце рэкламаную.

Я. Дэшкоўскаму: Надрукуем толькі „Махлярства“, другой карэспандэнцыі ня можам надрукаваць. Цайлобскі не зьяўляецца сябром Саюзу.

Сапку і Семашкевічу: Друкі паслалі.

Лукашэвічу: Сяброўская складка выносе 1 зл. і ўступная 50 гр. Газэта „Сялянская Ніва“ каштуе 1 зл. у месяц.

А. Ёўтухоўскаму, Б. Каплану, А. Бугель, Буку Ал., Мазолеву Л.—пробы нумар паслалі. **Зяновічу Г., Юшку Раману, Малчанавічу Г., Семашкевічу, Асіповічу Т., Асіповічу П.**—газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Кастуся Шымкевіча 2 зл., Міхася Хруцкага 4 зл.

Фабрычны склад турбінаў, машынаў і млынскіх каменяў ФАБРЫКІ Г. КУЛІК у ЛЮБЛІНЕ

РЭПРЭЗЭНТАНТ ТЭХНІК

Ст. Стобэрскі і С-ка

Кантора і склад: Вільня, Міцкевіча 9.

Будова і перабудова машынаў. СПЭЦЫЯЛЬНЫЯ ТЭХНІЧНЫЯ ПАРАДЫ. Праекты, падлічэньні, пляны. Спецыяльныя ўладжэньні „Кашарняў“.

Заступніцтва фірмы БРАТЫ БЮГЛЕР
Узвіль (Швайцарыя)
МЛЫНСКІЯ МАШЫНЫ.

Заступніцтва фірмы інж. Г. КІНДТ, Радом
ВОДНЫЯ ТУРБІНЫ.

Машыны, што ёсць на складзе: ВАЛЬЦАВЫЯ ПАСТАВЫ АДЗІНОЧНЫЯ І ПАДВОЙНЫЯ, АУТОМАТЫЧНЫЯ ПЭРЛЯКІ „MARS“, КАМЕНЬНІ ШТУЧНЫЯ І ФРАНЦУСКІЯ, МАШЫНЫ ДЛЯ АЧЫСТКІ ЗЬРНЯ, МАШЫНЫ ШМЭР-ГЛЭВЫЯ І ШЧОТКАВЫЯ, АСПІРАТОРЫ, АРФЫ „TRUIEURY“, ПЛАСКІЯ СІТЫ „PLANZICHTRY“ ВІСЯЧЫЯ І СТАЯЧЫЯ, МАШЫНЫ ГРЫЗІКОВЫЯ „REFORMY“.

Дастаўляем: ГАЗАВЫЯ І СПАЛІНОВЫЯ МАТОРЫ, ШВАЙЦАРСКУЮ СЕТКУ НА СІТКІ.

Фірма даець бясплатна ўсялякія парады ў справе будовы млыноў, уладжаванья грэбляў і інш.

Адрэс: Wilno, ul. Mickiewiczza Nr. 9, ST. STOBERSKI і S-KA.

Усіх падпішчыкаў просім прыслаць належныя за газэту грошы. Хто ня прышлець падпіскі, таму будзе спынена псылка газэты.